

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

 Т.Л. Мостенська
 «10» 06 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 В. Подухін
 «15» 06 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Макроекономіка»

Освітньо-професійні програми: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)
 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
 Логістика
 Авіаційна логістика
 Менеджмент авіакомпаній та аеропортів
 Галузь знань 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	135/4,5	34	34	-	67	1 дз. – 1 с.	-	диф. залік 1 с.
Заочна:	1, 2	135/4,5	6	8	-	121	1 к. – 2 с.	-	диф. залік 2 с.

Індекс: НБ-7-073-1/21-2.1.3 НБ-7-073-2/21-2.1.3 НБ-7-073-3/21-2.1.3 НБ-7-073-4/21-2.1.3 НБ-7-073-5/21-2.1.3.

Індекс: НБ-7-073-1 з/21-2.1.3 НБ-7-073-2 з/21-2.1.3 НБ-7-073-3 з/21-2.1.3 НБ-7-073-4 з/21-2.1.3 НБ-7-073-5 з/21-2.1.3.

Робочу програму навчальної дисципліни «Макроекономіка» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Логістика», «Авіаційна логістика», «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-7-073-1/21, № НБ-7-073-2/21, № НБ-7-073-3/21, № НБ-7-073-4/21, № НБ-7-073-5/21, № РБ-7-073-1/21, № РБ-7-073-2/21, № РБ-7-073-3/21, № РБ-7-073-4/21, № РБ-7-073-5/21, № НБ-7-073-1 з/21, № НБ-7-073-2 з/21, № НБ-7-073-3 з/21, № НБ-7-073-4 з/21, № НБ-7-073-5 з/21, № РБ-7-073-1 з/21, № РБ-7-073-2 з/21, № РБ-7-073-3 з/21, № РБ-7-073-4 з/21, № РБ-7-073-5 з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент

доцент кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент

М.П.Висоцька

В.М. Білявський

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 10 від «07» 06 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»

Гарант освітньо-професійної програми

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Гарант освітньо-професійної програми

«Менеджмент авіакомпаній та аеропортів»

Завідувач кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної діяльності підприємств

О.М. Паливода

Е.І. Данілова

О.М. Кириленко

О.М. Кириленко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Логістика» та «Авіаційна логістика», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри логістики, протокол № 13 від «07» 06 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Логістика»

Гарант освітньо-професійної програми «Авіаційна логістика»

Завідувач кафедри логістики

С.І. Гриценко

О.В. Карпунь

М.Ю. Григорак

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 8 від «09» 06 2021 р.

Голова НМРР

І.В. Шевченко

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ.....	сторінка
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	4
2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3. Тематичний план.....	6
2.4. Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН)	7
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Макроекономіка» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з менеджменту.

Метою викладання дисципліни є формування системи знань про механізми функціонування національної економіки на підставі сучасних макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих економічною практикою.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- дослідження теорій макроекономічного розвитку;
- оволодіння методами макроекономічних досліджень;
- аналіз з основних індикаторів макроекономічного розвитку;
- вивчення основних механізмів макроекономічного регулювання;
- ознайомлення з загальними тенденціями економічних процесів на макrorівні.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

- демонструвати знання теорій та концепцій макроекономіки;
- оволодіти методами проведення макроекономічного аналізу;
- вміти використовувати інструментарій макроекономічних досліджень;
- обґрунтовувати наслідки макроекономічної політики;
- давати оцінку загальним макроекономічним тенденціям.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі **компетентності**:

- вміння аналізувати особливості макроекономічної політики при різних вихідних умовах функціонування економіки, розробляти заходи макроекономічного управління;
- здатність аналізувати та оцінювати наслідки державної політики;
- володіння методами та прийомами наукового дослідження;
- розуміння методичних особливостей проведення економічних досліджень;
- здатність використовувати фундаментальні економічні знання в професійній діяльності.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» є базою для вивчення таких дисциплін як: «Мікроекономіка», «Державне та регіональне управління», «Філософія сталого розвитку», «Управління економічною діяльністю підприємства» та «Управління бізнес-процесами», «Управління міжнародним бізнесом та валютно-кредитними відносинами», «Міжнародні економічні відносини».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу»; навчального модуля № 2 «Механізми макроекономічного регулювання національної економіки», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу»

Інтегровані вимоги модуля № 1: знати основні макроекономічні теорії та розуміти філософію макроекономіки; знати основні індикатори макроекономічного розвитку; знати та вміти використовувати інструментарій макроекономічних досліджень; розуміти сучасну модель макроекономічного розвитку; вміти проводити аналіз макроекономічного розвитку України та інших країн.

Тема 1. Макроекономіка як наука.

Макроекономіка як розділ економічної теорії. Основні макроекономічні проблеми й суперечності. Об'єкт, предмет, суб'єкти та функції макроекономіки. Методологія макроекономіки. Основні поняття та інструментарій макроекономічного аналізу. Мета та завдання макроекономіки. Еволюція та філософія макроекономіки. Модель економічного кругообігу. Основна макроекономічна тотожність.

Тема 2. ВВП та інші основні макроекономічні показники.

Система національних рахунків (СНР). Основні макроекономічні показники та взаємозв'язок між ними. Методи обчислення ВВП. Номінальний і реальний ВВП. Індекс цін і дефлятор. Інфлювання та дефлювання ВВП.

Тема 3. Циклічні коливання. Безробіття та інфляція.

Економічні (ділові) цикли та їх фази. Потенційний ВВП. Безробіття методи визначення та вимірювання. Види безробіття, аналіз факторів, що їх визначають. Розрахунок змін в обсягах ВВП під впливом відхилень безробіття від природного рівня. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закони Оукена.

Інфляція, як макроекономічне явище. Види та причини виникнення інфляції.

Тема 4. Сукупний попит та сукупна пропозиція.

Сукупний попит. Аналіз функції сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Аналіз функції сукупної пропозиції короткострокового та довгострокового періодів. Теорії кривої короткострокової сукупної пропозиції. Рівновага сукупних попиту і пропозиції в короткостроковому періоді: ефект храповика, ефект перегрітої економіки, стагфляція.

Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги.

Кейнсіанська функція споживання. Інструментарій дослідження споживання. Інвестиційна функція, державні закупки та податки. Рівновага на товарних та фінансових ринках. Модель «Кейнсіанський хрест». Мультиплікатор автономних витрат. Рецесійний та інфляційний розриви.

Модуль № 2 «Механізми макроекономічного регулювання національної економіки»

Інтегровані вимоги модуля № 2: вміти використовувати інструментарій макроекономічних досліджень; знати основні механізми монетарної та фіскальної політик; знати структуру платіжного балансу та розуміти механізми встановлення курсу валюти; обґрунтовувати наслідки макроекономічної політики; давати оцінку загальним макроекономічним тенденціям.

Тема 1. Монетарна політика.

Види та функції грошей. Грошова пропозиція. Грошові агрегати. Депозитний мультиплікатор та мультиплікатор грошової бази. Механізм грошової емісії.

Модель попиту на гроші. Види монетарної політики. Інструменти монетарної політики. Вплив монетарної політики на економіку: політика «дорогих» та «дешевих» грошей. Передавальний (трансмісійний) механізм монетарної політики.

Тема 2. Фіскальна політика.

Види фіскальної політики. Механізми фіскальної політики. Крива Лаффера. Фіскальна політика та бюджетний дефіцит. Ефективність фіскальної політики. Види бюджетних дефіцитів. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Державний борг. Управління зовнішнім боргом. Механізми скорочення зовнішньої заборгованості в умовах боргової кризи.

Тема 3. Платіжний баланс.

Зміст та структура платіжного балансу. Відображення операцій на рахунку поточних операцій., рахунку операцій з капіталом та фінансовому рахунку. Операції балансування. Регулювання платіжного балансу.

Тема 4. Економічне зростання.

Поняття та зміст макроекономічної політики економічного зростання. Суть, фактори і типи економічного зростання. Показники макроекономічного зростання. Модель макроекономічного зростання Харода-Домара. Неокласична модель економічного зростання: нагромадження капіталу (модель Р.Солоу). Зростання за "золотим правилом". Метод розрахунку джерел економічного зростання. Сучасна теорія економічного зростання. Проблеми економічного зростання в різних групах країн: динаміка економічного зростання, порівняльний аналіз. Процес макроекономічного зростання в Україні.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу»									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.1.	Макроекономіка як наука	1 семестр							
1.2.	ВВП та інші основні макроекономічні показники	11	2	2	7	12	2	-	10
		13	2	2	5	13	2	1	10
			2	2					

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.3.	Циклічні коливання. Безробіття та інфляція	13	2 2	2 2	5	13	2	1	10
1.4.	Сукупний попит та сукупна пропозиція	13	2 2	2 2	5	11	-	1	10
1.5.	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	11	2 2	2	5	11	-	1	10
1.5.	Виконання домашнього завдання	8	-	-	8	-	-	-	-
1.6.	Модульна контрольна робота № 1	4	-	2	2	-	-	-	-
	Усього за модулем № 1	73	18	18	37	60	6	4	50
Модуль № 2 «Механізми макроекономічного регулювання національної економіки»									
2.1.	Монетарна політика	1 семестр				2 семестр			
		15	2 2	2 2	7	16	-	1	15
2.2.	Фіскальна політика	15	2 2	2 2	7	16	-	1	15
2.3.	Платіжний баланс	15	2 2	2 2	7	16	-	1	15
2.4.	Економічне зростання	13	2 2	2	7	15	-	-	15
2.5.	Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
2.6.	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	4	-	1	3
2.7.	Модульна контрольна робота № 2	4	-	2	2	-	-	-	-
	Усього за модулем № 2	62	16	16	30	75	-	4	71
	Усього за 1 семестр	135	34	34	67	60	6	4	50
	Усього за 2 семестр	-	-	-	-	75	-	4	71
	Усього за навчальною дисципліною	135	34	34	67	135	6	8	121

2.4. Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).

Домашнє завдання з дисципліни виконується у першому семестрі, а домашня (контрольна) робота (ЗФН) у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашнього завдання та домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафебри тем.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання та домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 8 з 10	

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки підсумкової контрольної роботи (ЗФН), розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка : підруч. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307с.
- 3.2.2. Панчишин С. Макроекономіка : методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка» / Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 118с.
- 3.2.3. Макро- та мікроекономіка : навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М.С. Бріль, О.М. Кліменко, А.В. Литвиненко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук М.А. Мащенко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214с.
- 3.2.4. Mankiw G. Macroeconomics : Ninth Edition, Harvard University, 2020. 576p.

Допоміжна література

- 3.2.5. Макроекономіка [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / уклад. М.А. Мащенко, М.С. Бріль, О.М. Кліменко, Н.І. Шифріна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 67с.
- 3.2.6. Резнікова Н.В., Панченко В.Г., Іващенко О.А. Від ревізії економічної теорії до ревізії економічної політики : пастки нового макроекономічного консенсусу // Економіка України, 2021, 3, 19-40.
- 3.2.7. Національна транзитивна економічна система : розвиток ринкових відносин та економічна політика : монографія / О.А. Артеменко, О.Г. Бакланова, М.І. Зверяков та ін. ; за заг. ред. Зверякова М.І. Херсон : Видавничий дім «Гельветика». 2020. 224с.
- 3.2.8. Baklanova O, Petrova M., Koval V. Institutional Transmission in Economic Development // Ikonomicheski Izsledvania, 2020, 29 (1), 68-91.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. Офіційний сайт національного банку України [Електронний ресурс] / код доступу: <https://bank.gov.ua>
- 3.3.2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / код доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 3.3.3. Мін. фін. України [Електронний ресурс] / код доступу: <https://minfin.com.ua/ua/>
- 3.3.4. OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку) [Електронний ресурс] / код доступу: <http://www.oecd.org>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр	1 семестр
	$4\ 6 \times 6 = 24$	$10\ 6 \times 2 = 20$
Виконання тестових завдань	$3\ 6 \times 2 = 6$	-
Виконання та захист домашнього завдання	10	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	50	20
Види навчальної роботи	Модуль № 2	
	1 семестр	2 семестр
	$6\ 6 \times 5 = 30$	$10\ 6 \times 1 = 10$
Виконання завдань на практичних заняттях	$5\ 6 \times 2 = 10$	$10\ 6 \times 1 = 10$
Виконання тестових завдань	-	30
Виконання та захист домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-
Усього за модулем № 2	50	50
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом року.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 10 з 10	

(Ф 03.02-01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	15.06.21	Фігерідо Меренде		
1	1504	04.10.21	Скряжко В.С.		

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1	Тиханкіна Оксана Сергіївна		31.08.2021	

(Ф 03.02-04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Бабар Д.Б	18.10.2022		Актуально, проведено 18.10.2022
2	Бамалов О.В	04.09.2023		Актуально, проведено 04.09.2023
3	Бамалов О.В	12.06.2024		Актуально, проведено 12.06.2024

(Ф 03.02-03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02-32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				